

Pittailini Pittiangitaunittalvani Havakviuyumi – Hunauyuq qanuriliuriamiklu atuqtaukpat

Maliktaghat maligaliqiniqmut
inuuhigattiarriqmulu ikayutit

QAYAGILUHI:

Una titiraq mighaaguuqtuq inuunialattiniqmik
pimmaqluktittiniqmiklu havakvingnit. Hapkua naunaitkutat
ihumaalungnautilaaqtut ayuqnaramik unipkaanguyut.
Aghuuqhuhi ilingnik qanuq parnaihimaluhi ihumaqattiaqtumik.
Itqaumagiquyaffi qanuq munariyauyumayutit hapkua
taiguaqtaarumik. Pivighat ikayuqtighat takuinnarialgit
makpiraq 22-mi.

Ilitturinia ihuilruq: *Hunauyuq havakvingnit inuunialattiniq?*

Hunat ilihimayaghatit:

Maligaliuqhimayut ihuaqhainahuaqpaktut inuunialattiniqmik havakvingnit Nunavunmi taapkuanguyut:

- Nunavunmi *Amirinnaiqmik Maligaq*
- Nunavunmi *Havakvingnit Aanniaqtailiniqmik Aanniqtailiniqmiklu Maliktagaghat*; taamnalu
- Nunavumi *Inuit Nangminiigutikhait Pikuyakyuak* (inukluhuutinut inuunialattiniqmut)

Havakvingnit inuunialattiyut taimaittuq tuharuminaittunik uqaqhutik pitquhiqaqhutikluuniit amirnautauyut havaktimut aanniqtailiniqmut. Taimaililaaqtut:

- havakvingnit havangnaqtillugu;
- akunngani havaktiit havaktiunngittullu havaktillutik, taamnatut niuviqtitut kaantulaaktiluuniit; taimaalu
- havakvium hilataani havangnaiqtillugulu, kihimi atatayut havakvingnut. Taimaatut, haalitiituni quviahulukaaqtuni talvaniluuniit havakvium katimavianit.

Ilittuqhitiuyut inuunialattiniqmut taapkuanguyut:

- inuunialattiyut
- aanniqturiniagtut
- ihuulutauyunik uqauihniq uqaqhutik, mitaaqtut, nulurautagullu
- inuulrumi avallinngaaqtittiyut
- ihuinaaqtittiyut aallam havaanginnik
- ahiruiyut aallat nanminiinik
- uqamiluutiyut ahinik inungmik uqamilukaaqtullu
- akihaqturumayut inungmik ilauhimagamik inuunialattihimayut unniqluutainut ihivriuqtauyunikluuniit

Inuunialattiyuq inuk ilihimayughaq taimaa uqauihit tuhaqtauyumanngittuq pitquhialu takuyaayumanngittuq. Ilangi ilittuqhitiuyut qanuq inuk ilihimayaaghainik taimaa uqauihit pitquhiallu piyumayaunngittut:

- unniutjauhimaayut hivuani taimaa uqauihia pitquhialu piyumayaunngittut;
- ilihimayut taimaa havaqataat kiinarlughimayug uqauihik pitquhikkulluuniit; taimaaluuniit
- havakvingnit inuunialattiniqmut maligaghagaqtut

Inuunialattinngittut atannguyait munaqhivakkumi upluq tamaat havaagharnik havaktitut. Taapkuatut, inuunialattinngittut atannguyait taimailiurumik:

- atuqtittivalligumigik havakvingnit maligaghaliuqhimayut;
- taniqtuigumik ilingnik;
- uqauijivakkumik tuhaqtittigumikluuniit; taimaaluuniit
- ihivriurumiuk havaatit.

Kihimi, atannguyait taimailiupakkumi ihuinaaqhimaluni, taimaa aanniqniaqturigumik, inukluhuktumikluuniit attiqhigumi ilingnik, taimaa inuunialattilaagtut.

Hunauyuq nularlughuaqtut inuunialattiyut?

Nularlughuaqtut inuunialattiyut inuunialattivaktut nularahuaqhutik. Taimaa timitigut aktuqhiplutik, nuluraqhutik qanuriliuqhutikluuniit. Uqauihulaagtut uqaqhimayut titiraqhimayulluuniit kamahuktittinahuaqhutik angutaungmangaat/arnaungmangaat. Taimaa inuk nularumapluni uqautilaagtut havaqatainut nularumayutut ikayuqtainik. Taamna uqauih uqautiginnitkaluaqhugu havaqataita, nularumapluni uqauih havaqatingnik kamahuktittilaagtut.

Atauhiq nularumaplutik inuunialattivaktut taimaa inuk aittuqhiyumapluni havaaghatut himmiqtuiyumaplutik nulaqlutik. Taimaatut, havaaghaniktittiyut hivumuqtittiyullu havaamingnik nularumaplutik.

Atauhiqlu ilittuqhitiuyug nularumaplutik inuunialattiyunik taimaa inuk qunngiaqpakkumik uhinngayunik havakvingnit, kamahuktittiplutik ahinik havaktinik.

Hunauyuq inukluhughutik ihumaplutik inuunialattiniq?

Inukluhughutik ihumaplutik inuunialattiniq inuunialattivaktut ihumagiplugit kitukiat hapkua:

- uvinia
- ivitaat
- qattanngutait
- uviniqatai
- nunaqatigiingmiuyuq
- nakinngaaqhimayut
- ukpiruhuutait
- angatjuviat
- ukiugiyat
- timiqlutait
- arnaugumi/angutaugumi
- nuliaruhia
- arnauyaaghait/angutauyaaghait
- arnauyaaghainut/angutauyaaghainut
- ilittuqhitit
- aippaqariaghaat
- ilaigut
- hingainiq
- maligaliqiyikkut manighiurniqmut
- ihuinaaqhimagumik (hapkutitauhimaguvit)

Ihumagiyaulaittuq taamna inuk aamingapluni inukluhuhukkumi taplvuuna. Ihumagiyauvaktut kihimi taimaa inuklugiyauhimagyuq.

Atannguyait munariyaghaatit inuklugiyauttaililit inuunialattiyunik. Havakviit maligaghaqaqtughat inuunialattiniqmut ilittuqhitilunilu havauhiqnik naunaiqhitiniqmut inuunialattiyunik uniqlutitnik ihuaqhainahuaqlutiklu inuunialattiyunik ihivriuhiyut.

Havakvingnittauq pimmaqluktittiyut?

Havakvingnit pimmaqluktittiyut pimmaqluktittiyunit aanniqhivaktut timingnik avaliinngittuq. Ilauvaktuttauq pimmaqluktittinahuat pimmaqluktittiniaqturiyullu aanniqhilutik.

Hamma ilangi ilittuqhitiuyut havakvingnit pimmaqluktittiyunik:

- tiklughutik, pinguihyut, tatihiyut, tukkaqtut;
- algait kiyuaqhugu, ahiruqtiriyut nanminiqlik, iqqalukaaqtut hunavalungnik; taimaaluuniit
- aanniqhiniaqturiyut inungmik.

Havakvingnit pimmaqluktittiyut havaqatigiignit nuihayuittuq. Inmingnik ihuilutaulaaqtuq hiamitittiyuq havakvingnut, taimaaluuniit ilaupkailiqpaktut inungnik havaqataunngittut havakvingnit. Taapkuatut, atannguyait ilihimagumi ayuqhautiqariaqnik ilagiingnit (aimavingnit ningaqtut) aimavingnit, taimaalu pimmaqluktittiyuq ilingnik aanniqhinahualaaqtuq havakvingnit, atannguyavit amiriyaghaatit havaktillutit.

ITQAUMALUTIK: Katitiqhutik itqaumayarnik

Ilihimmattiariami atuqhimayat ayuqnaqhilaqtuq kihimi ikayuutaulaaqhuini atannguyanut avpiqhuiyit kivgaqtianullu ilihimmattiariamik atuqtat. Ihumagilugit hapkua apiqhuutit titiraqlugit kiutjutitit:

Nani inuunialattiyauhimavit?

Qanga inuunialattiyauvit? Puiguqtailinahaqlugit upluit humunngaqtumilu upluqhiutikkut ayuqnaitpat.

Qanuq ilagiikpihi inuklu inuunialattinahugiyat?

Hapkua atuqhimayatit atavavat kitunut titiraqhimayunut ataagut taamna "Hunauyuq inukluhughutik ihumaplutik inuunialattiniq?" makpiraq 3-mi?

Aktuqtauhimavit timikkut, tuhaqhimavit uqauhirnik nuluraqtauhimavilluuniit pitquhirnut arnatut angutitut, amirnaqhihimavalluuniit pitquhirnut arnatut angutitut havaktillutit?

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Inungmik havagiaqtuqayuiittuq naahuriplutik taimaa uqamiluutiyaayaamik, hulyaayaamiklu avaliinngaaqtitaayaamiklu. Taimainniqqat, aallanngayumik ihumannaqtuq havakvingnik, havaqatingnik uvaptingniklu.

Ikpingnaqhilaqtut inuunialattiyut pitquhiit timingnut ihumangnullu. Taimaa ikpiguhungnaqniaqtuq:

- ighilutik
- naluqharniq
- ukpirnailluni
- irhiuqtuq
- mihingnaiqlutit
- naptuhiyumik naarnit
- aumaaluklutit, taimaa kiinnat uunnaqtutut
- aangayaaqtutut, quklughimayutut
- ningakniq

Timiit kiuhiilaqtuq taimaa ilvit naluqhitkaluaqlutit inuunialattiyauhimayaarnik.

Ihumagiptitku inuunialattiniq ilgaangigut Inuit Pitquhiinut Ikpingtonautit, ihumaniaqtutit taimaa ukpiruhuutit (*ukpigusungniq*) ahiruqhimayutut. Ilingnik apirilaaqtutit taimaa atuhaaqtat ilitturihaaqtat ukpiriyauniaqqa. Ihumagittiaqtat (*inuuaqatigiittiarniq*) havaqatit inuunialattihimayut ahiruqhimayutauq. Ukpiruhuutiyut havaqatigiit havakvingnit aghuurnaqtuq. Ukpiruhuutit ahiruqhimagumi, ihumalluaqniaqtutit ilingnik munariyaamik kipiklugillu atatarutit havakvingnut, uqaqatigihuiariamik huliqatigihuiariamiklu inuklu. Taimaa pitquhiuyut amiqhinahuariamik. Havakviillu qimagumayumaniaqtat. Aghuurnaqtuq hakugingniit atuqtittiyaami (*pigguniq/sannginiq*) inuunialattiyauguvit.

Pitquhiuvaktuq naluqhariamik qanuriliuriagharnik. Unaguhungniarungnaqhiyutillu ihumaliuttariamik huliyaagharnik talvanngat. Inuit tamangnik aallangayut kiuhiplutik unaguhungniqmut ihumaalungniqmut. Timingni ikpingnaqhilaqtut taimaa niaquqlinglutik, nukingni uluriahuklutik, miriannuglutik, aukpit kayummakluni, navgualu uluriahuklutik ahiniklu ikpingnautayut naahurinniqtut. Naalaklugu timiit ikpiguhuutulu unipkaarutigilugu kinakiaq ukpiriyat qanuriliuqhimayumik.

Upluni qakugunngurumiluuniit huyuqaqtaaqat, ikpiguhukpangniaqtutit. Huyuqaqtaaqat ihuilutitik ikpingnautiqarniaqtuq piqpaginiqmik ingnmingnik ahiniklu (*naglingniq*), taimaalu qanuq ihumayaagharnik havakvingnik inighallu talvani:

- qaniqtut havaqataillu, aippallu ilatillu;
- quiliqtanaqtunik hinnaktuqtut ayuqhaqtulluuniit hinaaqhiyaamik;
- ihumaalungniq;
- tatamilirniq;
- ilumuunngittunik ihumayut inmingnik;
- aanniqtauquiyut inungnik; taimaaluuniit
- ayuqnaqhiqiaqqaat, inminiurumaplutik ihumayut.

Hapkua pitquhiuyut kiutjuhiit ihumaalungniqmut unaguhungniqmut. Takulugu “*Nakit naunaiqpaalliriamik ikayuqtauyaamiklu*” makpiraq 22-mi naunaiariamik nani ikayuqtauyaamik.

ITQAUMALUTIK: Katitiqhutik itqaumayarnik

Ilihimmattiarahuaqlugu atuqhimayat.

Qanuq ikpiguhukpit kinguani atuqhimayat? Ikpiknartuq? Timimun?

Qanuq ihumavigit taapkua Inuit Pitquhiinut Ikpingtonautit qanuqlu atuqpangniaqqigit aularaariamik atuqtarnit?

Ihuaqhainahuaqtut ihuilutinik: *Qanuriliuriaghat inuunialattiyauguvit*

Hunat ilihimayaghatit:

Havaktiit pilaarutiqaqtut amirnaittumik inuuhigattiaqtumiklu havakviqariamik inuunialattinnaittumi pimmaqluktitaunnaittumilu. Havaktiit pilaarutiqaqtuttauq inuklugiyauttailiniqmut ataagut taamna *Inuit Nangminiigutikhait Pikuyakyuak*.

Maliganit atannguyanik havaktiniklu havaqatigiiguitut amirnaiqhimayaamik havakviit.

Atannguyait amirnaiqhimanahuaqtaghaat inuunialattiyut nutqaqtittilugit pimmaqluktittiyullu atatayut havakvingnut havaanullu. Taimaatut, atannguyait maligaghaliuqhimayunik inuunialattiniqmut titiraqhimayunik pihimayughat havaktiillu naunaiqhimalugit. Atannguyait qakugunnguraangat ihivriuqtaghait amirnautit pimmaqluktittinahuuqtunik havakvingnit taimaalu unniutiluhilu.

Havaktitut, ilihimattiarahuaqlugit inuunialattiniq hunaungmangat hunaugumilu inuunialattiniqmut maligaghaliughimayut. Ilvillu havaghutit amirnaighimayaghat inuunialattiyunik havakvingnit.

*Apiqhuutighaqaqqit havakviptit inuunialattiniqmut maligaghaliuqhimayunut?
Anqighimaquvit, kituuvat?*

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, typical of notebook paper. There are no margins, text, or other markings on the page.

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Aghurnaqtuq hivumut ingilrayaamik (*sivummuarniq*) ihuaqhainahuaqlutik atuqtauhimayumik. Qanuq kiuvagiarnik ilvit ihumagiyat atuqtauyumit.

Ilaani nutqaquinnaqhugu inuk ikayuutauvaktuq. Ayuqnaraluaqhuni apuriamik inuk inuunialattihimayuuq, inuit nutqaqpangniaqtut apiriyaugumik. Ihumagiyauttiariamik (*inuuaqtigiittiarniq*) havaqatingnit hivumut ingilralutik, aghurnaqtuq ilitturiyauyaamik tughariamilu mamiaqqutinik.

Piinnariaqaruvit, uqaqatigilugu inuk atauttikkut huliyaqtaaqqaq unniutilugit qanuq ikpingnautihimayuuq pitquhia uqauhialu ilingnut. Nutqaqulugit. Ilingnik tautughugu unniutilaitkungni, titiraqlugit qaritauyakkut. Amihuiqtumi, taimaa nutqaqtittivaktut pitquhiinik.

Uqaqtittiaqlugit taimaa kamahuktitauyutit uqauhiagut hulihimayaigullu, nutqaquplugulu atauttikkut. Ayuqnaittuq uqariamik taimaa, "*Taimailiughimagavit* _____, *ikpingnaqtuq taimaa* _____". *Nutqaquyagit tughiqtung*". Tunngahukluhi ilihimaluhi taimaa naunaittut, amihuuplutik atuqtauyunit, inuunialattiyut nutqarniaqtut.

Inuunialattiyut ilvit pilgaqhuqutigingitat. Ukpirlugit ihumatit, ilittuqhilitugit ahiit qanuq ikpigiyaarnik.

Ikayuutauniaqtuq titirariamik qanuriliyuqaqqat, qilamiurahuaqlutik:

- qanuq uqaqhimayut hulihimayaaghailu;
- kinakiaq;
- upluqhiutigit, uplua nanilu;
- atiiit kitukiat tuhaqhimayut tautughimayulluuniit;
- qanuq huliyauihimayuuq hulivialluuniit ikpingnautihimayuuq; taimaalu
- qanuq ayuqhautauva havainnarianingmut.

Ayuqnaqhilaqtuq ilihimattiarimik qanurilihimayaagharnik. Naluqharuvit unniutjiniaghimaguvit kinamikiaq huliyaqqaq, aghurnaqtuq titiraqhimayaamik ilihimayarnik.

Titirariamik hulihimayut pilihaaqtillugu ayuqnaitqiyauyuq ilihimattiarimik kinguani. Ihumagilugit Inuit Pitquhiinut Ikpingnautit ikpigiyaarnut (*suliniq*), ihumagiyarnut, mihingnautillu taapkunannga huliyauihimayunit. Ikayuutauyuq inutqingniqmut ikayuutaulunilu naahurittiarniqmut qitukpallangnaqtut ihumaalungniqmut.

Ayuqhautit nutqayuitpat, ilvit ihuaqhainahuaqtaghatit. Hapkua atuqtaugumik, atannguyait unniutilugu qanuriliuqtuqaqqat ihumagilugit havauhiit atuqtaghat havakvingnit inuunialattiyunut maligaghaliuqhimayunit qanuq unniqlugiamik inuunialattiyunik.

Ilihimayauyuq atuqtauhimayunit taimaa nutqaquyaamik inungmik ilaani ihuilutauyut naammagiyaunngittunilu. Taimaatut, ayuqhautigigunni aanniqniaqturiyut pimmaqluktittiyullu, amiqnaqhiniyaqtuq uqauihauariami inuk. Ilingnik amiqnaiqhimalutit. Ayuqhautigigunni qayangnaqtumik pimmaqlungnaqtumilu, hivayarumalugit RCMP–kut uqautilugulu atannguyait.

ITQAUMAYARNIK

Ilingnik apirilutit hapkuninnga:

Humik ilihimavit huliyuqaqtillugu?

- *Qanuq uqauhiqaqqat hulihimavallu?*
- *Kitut ilauyut?*
- *Humunngaqtumi upluqhiutikkut, upluq nanilu?*
- *Atiit kitukiat tuhaqhimayut tautughimayulluunit?*
- *Qanuq huliyauhimayuq huliyuqaqtumilu ikpingnautihimava?*
- *Qanuq ayuqhautauva havainnarianingmut?*

Amirnaiqhimanahugivit inungmit nutqaqtittiquplugu inuunialattiniqmik?

Ikayuqtauyumavit uqaqatigiyaamik taamna inuk?

Qanuq uqautiniaqqiuk inuk inuunialattiquhuirungni?

Qanuq apiriniaqqiuk (taimaatut tigumiaqtakkut titiraqhugu, tautughugu, hivyautikkut)?

Qanuriliuqniaqhimavit naunaiqhitiplugu huliyauhimayuq inuunialattiyunit?

(taimaatut, mamiakkutinik, havaqatigihuiqlugu inuunialattiyuq, aallannguqlugit havakvium maligaghaliuqhimayait, qanuqlu)

Humik ilihimavit huliyuqagqtillugu?

- Qanuq uqauhiqaqqat huli himavallu?
- Kitut ilauyut?
- Humunngaqtumi upluqhiutikkut, upluq nanilu?
- Atiit kitukiat tuhaqhimayut tautughimayulluunniit?
- Qanuq huli yauhimayut huli yuqaqtumilu ikpingnautihimava?
- Qanuq ayuqhautauva havainnarianingmut?

*Amirnaiqhimanahugivit inungmit nutqaqtittiquplugu inuunialattiniqmik?
Ikayuqtauyumavit uqagatigiyaamik taamna inuk?*

Qanug uqautiniagqiuk inuk inuunialattiquhuirungni?

Qanuq apiriniaqqiuk (taimaatut tigumiaqtakut titiraqhugu, tautughugu, hivayautikkut)?

*Qanuriliuqniaghimavit naunaiqhitiplugu huliyauihimayuq inuunialattiyunit?
(taimaatut, mamiakkutinik, havaqatigihuiqlugu inuunialattiyuq, aallannguqlugit
havakvium maligaghaliuqhimayait, qanuqlu)*

[illegible]

Naunaiqhitiyut Huliyuqaqtumik atannguyanut

Hunat ilihimayaghatit:

Havakvitit maligaghaliuqhimayait inuunialattiniqmut ilittuqhitiyughaq havauhiqnik naunaiqhitiyaamik inuunialattiyunik. Hivulliqaanguvaktuq havauhiq taimaa unniutilugu atannguyat. Unniqluutiqaruvit atannguyanut, maligaghaliuqhimayuq unniutiuyughaq humunngauyaagharnut kinguani, taamnatut ahinut atannguyamut, Havaktighaliqiyit, havaktinulluuniit katimayit kivgaqtianut.

Uqaqatigiyumaniaqtat apiqhuiyit kivgaqtia. Atauhiq uuktuinnarialik taimaa apirilugit Tapkuat Maligaligiyyit Kivgaqtit Katimayit Nunavutmi uqaqatigilaarungni apiqhuiyit kivgaqtiit ayuqhautingnut. Nunavumi Maligaliuqtit ikayulaaqtuttauq qiniqhiayunik apiqhuiyit kivgaqtiinik. Takulugu makpiraq 22 pivighanik hivayaqtaghanullu naunaitkutanik.

Aallamik ihumaguvit kinguani ihumaliuqhimaguvillu nutqaqtittiyaamik unniqluutit, atannguyait huli ihivriurumaniaqtaat havaaghaqaramik amiqnaiqhimayaamik havakviit ihumagittiariamilu.

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Ayuqhautiqarumik qanuq ihumayaaptingnik huliyaaghapingniklu ("Nuliarumavakkumi inuunialattiyluni atannguyara, pattangniaqtara algaa ahinut uniuqutitigilugu qilaminuaq!") taimaa kiutjuhiptingnut ("Huuq nipliqhimaittunga?"). Kamahuktaihu ihumaaluktaihu ihumaguffi taimaa kiuhittiangitkuvit ihuaqtukkut. Aghuurnaqtuq ilittuqhitiyaamik inuunialattiyunik nutqaqtittiyaamik pitquhiit. Naunaittuq hugihuirumayaamik ihuaqhaqtaiyaamiklu ihuilitinik. Unniqluutigiuyitkungni huliyaqarumi ihuaqhaiyaamik inuunialattiyut hulihiimayaitalu, havakvik timingnut ihumangnullu amirnaqhilaqtuq. Naunaiqhitiylugu huliyauihimayut iqhinaqhilaqtuq taimaalu hugihuirumanaqtat haningnunngaqlugu ihumagiyaghat.

Kamahuguiariamik naunaiqhitiyaamik huliyauihimayut iqhinaqtuugaluaq kihimi ihuaqtauuyut nutqaqtittiyaamik pitquhirnik.

Naunaiqhitiyaamik huliyauihimayunik ikpingnaqhitiilaqtuq ihumalutik amirnaqtunik, ukpiruhungnaittunik, naluaqhaqtutut, mamiahuktutut, kiyuarumaniq, iqhilutiklu. Ikayuqtauyaamik hivuumuriamik (*sivummuarniq*) naunaiqhitiylutik, naunaiqhinahuqlutik atannguyanit ahinillu ikayuqtinut qanuq naunaiqhitiyaamik, qanuq havauhiqariaghat, humiklu piyumanaqtut ilingnit. Taimaa ihumaalungnaittuq, ilungnit hakugingniit (*pigguniq/sannginiq*) aularaattiarniqlu hapiqtailiylutik (*sapiliqtailiniq*) unniqlugiak atannguyanut.

Aghuurnaqtuq ilihimattiarumik huliyaqhaqtuq ikpingnautihimayut, qanuq naunaiqhitiyiqmut havauhiqhaqtut, qanuqlu tautugumayaagharnik amirnaqhimiyaami havakvingnit. Aghuurnaqtuq pivighaqariamik (*qanurtuurniq*) apiqhuiyaamiklu qanuq pilaarutiqariagharnik uqautjauyaamilu naunaiqhitiyiqmut havauhiqnik.

Ihumagiyumanaqtatit hapkua:

- **Ilittuqhitiyut** – Qanuq inuunialattiyut ilittuqhitiyut qanuq ikpighuktittiyut taimaalu pitqilaittaaghaanik? Qanuq naahurivit atannguyanit ilittuqhitiyaamik naunaiqhitiit unniqluutit?
- **Amirnainniq** – Qanuriliuqtughavit amirnaqhimiyaamik havakvingnit hivunighamilu? Humi ihumavit qanurilinahuquqniqhait? Iliqahiutilugit hapkua unniqluutitut, qanuqlu ikpigiyaagharnik huliyauihimayunit amirnautigiyaatit.
- **Ukpiruhungniq** – Ukpiriviuk atannguyat ihuaqhaiyumanaqtuq unniqluutit, naatkutigiiktumik, ihuaqtumik inuklugihimaittumiklu?
- **Ihumaliurutit Munaqhityutitlu** – DPihimavigit naunaitkutut ihariagiyaayut unniqlugiamik, ihivruqtauyaamik uqauhiqniklu ihumaliuttiariamik munariyaamilu ilauyaamik hapkununga havauhiqnut?
- **Nakliguhungniq** – Pittiaqhutik inmingnik ahiniklu inungnik ihumagittiaqhugit ayuqnaqtumi ihumaalungnaqtumilu aghuurnaqtuq ihivruqhiyunik havakvingniu. Uqautilugu atannguyait kitut timingnut ihumangnullu ikayuutayut (taapkuatut ihumaqattiarniqmut uqautijiyit, havaktailihimallaktut, ihuaqhaqtauhiimayut havakvighatit, qanuqlu) ihariaginiagahugiyatit ikpingnautinit huliyaqhaqtumit havauhiqnilluunniit. Amirnaqtunik timingnut ikpingnautiqaruvit taimaatut auvit kayumikpat, takuyaqtuqlugit aanniaqtuliyit qilamuiqlutit. 12 Pittailini Pittiangitaunittalvani Havakviuyumi – Hunauyut qanuriliuriamiklu atuqtauqpat.

- Ihumavangniaqtutit avaliinngaaqtutut kamahuklulluuniit naunaiqhitiyaamik huliyauihimayunik,
aghuurnaqtuq havaqtigiyaamik atannguyait ahiillu ikayuqtit ihumaqattiariamik atatayutut (*tukisiniqattautiniq*)
havauihgnut inungnullu ihariagiyatut ilittuqhitiyaamik ihumaaluutunik.

Ihumavit taimaa ilvit havauhillauniit pitquhiit ihuilutiqarniaqqat unniqlughimaguvit huliuyagaqtumik?

[illegible]

Qanuriliuqpakpat naunaiqhiti gaangamik inuunialattiyunik

Hunat ilihimayaghatit:

Atannguyait tuhaqnirumi unniqluutini inuunialattiyunik havakvingnit, ukpighutaghait havauhiit maliklugit havakvingnit inuunialattiniqmut maligaghaliuqhimayut, maligaliuqhimayullu:

- Nutqaqtittiyughaunngittut ilingnut ikayuqtighaqhiuriamik maligaliqiyit pilaarutainut.
- Inuk tuhaqtitauyuq unniqluutini naunaiqhitiyaghaat ihuaqtumut inungmut ataagut maligaghaliuqhimayuq qilamiuqlutik.
- Atannguyait parnaiyaiyughaq aallanguqtighanik taamna unniqluutauyuq hanaqiyautillugu. Taimaa aghuurnaqluaqtuq ilingnut unniqluutauyumullu havaqatigiigiamik. Taimaatut, aallanguqtirilaaqtut havakvighainut naunaitkutait, havaktailihimallaklugit akiliqtaulutik.

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Pitquhiyuq mamiahugiamik, naluqhihimayaamik, niriuriamiklu unaguhuklutikluuniit unniqluktaaqhimaguvit. Aghuurnaqtuq ilihimayaami taimaa inuqaqtuq atannguyavit ikayuqtighainik ihivriuqhiyughat. Atannguyait amiriyughaq munarittiaqlugu havauhiq. Ilaani atannguyait hilataanit ilihaghimayunik ihivriuqhiyunik havaktittiniaqtuq taimaa havauhiq ilitturinnaittaamik, tamatkiumayaamik inittiaqhimayaamilu.

Aghuurnaqtuq ilihimayaamik havauhiit ilaani hivituhilaqtut taimaalu avaliinngaqtutut ihumaniaqtutit. Utaqqitjaringniit (*qinuinniq*) uuktuqtauvangniaqtuq hivituvangniarami havauhiit. Talvuuna, ihumaalungpangniaqtutit avaliinngaananaruhilutit. Aghuurnaqtuq ilitariyaamik aulapkaiaamiklu hapiqtailiplutik (*sapiliqtailiniq*) havauhiit iniqtauplutik, ilingniklu ihumagittiaqlutik, naahurittiaqlutiklu havauhiq iniqhilugu.

Ilangi havaqatitit aallanngurumik tajja, ihumaaluktailinahuaqlutit unaguqtailinahuaqlutillu. Ilihimalutit taimaa havauhiqattiaqtutit havaarnit, manighiuqtutit, amirnaiqhimaplutillu havakvingnit. Ihumaguvit taimaa kihinnguqtitauyutut havakvingnit inuklugiyauguvilluuniit, havaktighaliqiyit atannguyait uqautilugit.

Aghuurnaqtuq havauhiqattiarimik ayuittutut tamaat, ikpiguhuutit ihumatillu ayuqnaqhikpata. Qaritauyakkut tuhaqtittiyikkut unipkaaqtailugu, ahinut inungnut, atannguyanut havakvingnulluuniit. Hapkua atuqtauyut ikpingnaqhikpata timingnut, aanniaqtuliqiyinit ikayuqtaunahuaqlutit qilaminnuaq unipkaaqlugu ihariagiyatit Havaktighaliqiyillu. Takulugu *Ihumaqattiarniqmut Ikayuqtit Pivighait* makpiraq 23-mi. Havakvignit anitauttailinahuaqlutit naunaiqhitiyuinnangnik (hiyayuittuq/takughauyuittuq), ihumagiyauniaqtuq atannguyanut taimaa taniqtauyughatut.

ITQAUMALUTIK: Katitiqhutik itqaumayarnik

Ilingnik apirilutit hapkuninnga:

Qanuq munariniaqqiuk atuqtat?

Kina ikayuqtigilaaqqiuk nunallaarnit?

Humunngaulaaqqit amirnaiqhimayaami?

Kitut Inuit Pitquhiinut Ikpingnautit aghuurnaqnaiqqat ilingnut naunaiqhitiplutik?

Ilauyut Ihivriuqhiyunut

Hunat ilihimayaghatit:

Havakvingnit maligaghaliuqhimayuq ilittuqhiitiyughaq aallatqiingnik uuktuqtaghanik ihuaqhautighat inuunialattiyunik unniqluutunik. Iliqahiutivangniaqtait havauhirnik havauhilluaniklu.

Talvani **havauhiuyuni** iliqahiutilaaqtut hapkuninnga:

- unniqtuilutik qanuq ikayurahuariamik inungmik inuunialattiyaatit; taimaaluuniit
- aallanik ihuulutunik ihuaqhautinik, taamnatut katimaqatigilugit ihuaqhainahuaqlutikluuniit ihuaqtukkut aulattiarimik havaqatigiighutik.

Talvani **naunaqhihiimayunit unniqluutinit** havauhiigut titiraqpaktut inuunialattiyut unniqluutainik. Taamna atannguyaq ihivriuqhitilugu unniqluutimik, ihumaliuqtughallu qanuriliuriaghaanik qilamiuqlutik amiritillutik ihivriuqhitillugit, piqaqqat.

Havakvingnit maligaghaliuqhimayuq ayuqnaittumik ilittuqhittiaqtughaq qanuq ihivriuqhiyut havauhiit ilitturinnainniaqtut. Taimaa apiqhuiplutik taapkuanginnait tautughimayut hivumuuqtittiyaamik ihivriuqhiyut, taapkualu ilauyut ilihimattiaqtughaq havauhiqnik naunaitkutallu ilitturinnaittughat.

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Havauhilluanguyuq naunaiqhitiqmut inuunialattiyut unniqluutainik taimaa ihivriuqhiplutik, ilittuqhitiqniklu paqittiniqmiq havauhiqnik. Ihivriuqhiyut katimaviit ilvillu, inuunialattiyuriyauyuq, tautughimayullu katimapkaivangniat havakvium iluani Havaktighaliqiyinit, hilataanilluuniit taapkunanngat havaktitauhimayunit ilihaghimayumik havaktighaliqiyit ihivriuqtainik.

Ilauplutik katimayunut unipkaariamik naunaiqhitiq ilittuqhitiqviinnarialik titiraqhimayarnik unipkaaughu huliyauihimayuy. Ilaani ihumaalungnaqniaqtuq unagunaqhilunilu, ahiagulluuniit, tautungniarunaqhiyat hakugighautitut “uqauhiqariamik uqauhirnik” takulugu havauhiq hivumuuqtittiyut. Ilittuqhitiqvihaqarniaqtutit ikpigiuhuutingnik; ilittuqhitiqlugit qanuq huliyauihimayuy ikpingnautihimayuy ilingnut, qanuqlu ihariattiyaarnik amirnaiqhimayaami havakvingnit.

Nutqallaklutit ihivriuqhiyaamik titiraatit, kihimi mamiahuktitauguvit ayuqhaliruvilluuniit, ikayuqtighaqhiuqlutit ikayuqtingnit. Ilaani ilangi inuit piniaghimayutut ihumaniaqtut hulihimayainut apiqhuitillugit nipaagulluuniit ihivriuqhiyum.

Ihumagiplugit Inuit Pitquhiinut Ikpingnautit ikayurahuaghuqit parnaiyaiplutiklu (*pjariursaniq*) ihumamingnik, ikpiguuutainik timitigullu katimayaamik. Inmingnik munarittiarahuaghutik; uqaqatiqariamik inungmik unipkaariyaamik ikpigiyaatit, ihivriuqhuqit titiraatit, nakuuyumiklu inmingnut uqautiplutik, aghuurnaqtut katimatinnatik. Takulugu *Ihumaqattiarniqmut Ikayuqtit Pivighait* makpiraq 23-mi.

Ilihimaluhi taimaa naunaiqhitiyut havauhiit hanaqiyautillugu, ilitturinnaittuq havauhiq; unipkaarittailugu inungnut unipkaariyauhimayut katimatillutik, ahinikluuniit inungnik. Ayuqnaqhikpallaaqqat, ikayuqtighaqhiuqlutit aanniaqtuliqiyinit ukpiriyarniklu inungnik ikayuqtitit ilingniklu munarinahuaqlutit.

ITQAUMALUTIK: Katitiqhutik itqaumayarnik

Ilingnik apirilutit hapkuninga:

Naahurittiaqqit ilittuqhitiyaamik naunaittugat huliyauihimayunit inuunialattihimayunit?

Kitut naunaiqhitiqimut ihuilutiqaqqit?

Kitukiat pivighauyut titiraqhimayut ataanit ikayuutauniaqqat qitukpaalliqniqmut hapkua atuqtautillugit?

Ayuiqhayut Qanurininganiinik Ihivriuqhiyunit

Hunat ilihimayaghatit:

Amihuuyut inuunialattiniqmut maligaghaliuqhimayut illitturinnaittunik naunaiqhitiqaqtughat ihivriuqhiyunit iliqahiutilugit hapkua:

- havauhiit iniqhimayait hivriuqhiyim ihivriuqhitilluni;
- naunaitkutut piyuriyauhimayunut;
- naunaitkutut piyuriyauhimayum kiutjutainut piyuriyauhimayunut;
- naunaitkutut naunaitkutanut piyauhimayut tautughimayum apiqhuutainit;
- ahiniklu naunaitkutanik katitighimayut; taapkualu
- ihumaliuqhimayut havakvingnit inuunialattihimayaamingnik pimmaqluktittihimayaamiklu.

Taamna maligaghaliuqhimayut illittuqhitiniaqtuq qanurininganiinik ihivriuqhiyut illittuqhiyauluni ilingnut piyuriyauhimayumullu. Naunaiqtitauniaqtutit atannguyanit Havaqtighaliqiyinillu taapkua ihivriuqtauyut iniqhimalirumik. Illitturinnaittaamik, naunaitkutut avalittumik tuniyauyuittuq ilingnut piyuriyauhimayumullu. Talvuuna taiguaqtitaulaittutit naunaitkutanik ihivriuqhimayunit. Naunaitkutut pitquyauhimayullu atannguyam piyaghait hanaqiyaghariyaillu. Kihimi tuniyauniaqtutit naunaitkutanik ilihimaliqtauyunik.

Ihivriughiyunit ilihimayaukpat taimaa inuunialattihimayut havakvingnit, atannguyaq ihumaliuqtughaq qanuriliuriaghainik inuunialattiyumik havakviit amiqnaiqhimayaami aanniaqtailiyaamilu.

Una ilagilaaqtangit:

- mamiahuutingnik inungmut ikpiguhuktitauyuq;
- uqautjiyiqarluni/ilihagtitauni havakti ihuinaaqhimayuq;
- titiraqhimayukkut amiqhiquilugit havaktium titirautainit;
- aallannguqtiqhimayut naunaiqhitiyut havauhiinut;
- ilittuqhilitugit ikayuutighanut;
- havaguiqhimallaklutik anitaulutikluuniit havaamingnit;
- aallamik havaaghaniktittilugit ahinunngaqlugilluuniit nunallaarmut; taimaaluuniit
- ahinik havauhiqnik atannguyam naammagiyaanik.

Taamna atannguyaq ihumaliuqtughauniaq aallannguqtiriyaghanut havakvingnit. Taimaatut, havagijaffaaqyauniaqtutit mighuuqlutik, ikayuqtaulutik uqautjiyimk. Taimaaluuniit havaqyauniarungnaqhiyutit ahinit havakvingnit ahinit havakvingnit.

Ihivriughiyit naunaitkutainit pimmaqluktittiyuqanngittuq inuunialattiyunikluuniit, ayuqhautiqarnaittuq ilingnut unniqluutitut taamna unniqluutik tuhaqtitauihimagumi “ukpiruhuttiaqhutik”. Talvuuna unniqlughimaguvit piyumainnaqhutik iqqutjihimaplutillu, taniqtauniarungnaqhiyutit.

Munariplutik ilingnik:

Ikpigiyaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Hapkua niriungnaqhilaqtut unagunaqhilitikluuniit taamna naunaitkutaq ihumaliuqhimaniarami inuunialattiyut hulihimayainut.

Pitquhiqtut ilihimayumaniaqtutit qanuq taniqtauihimaaghat, kihimi atannguyavit unipkaarutilaitait. Pitquyauhimayut havauhiilluuniit atannguyamit illiturrinnaittut havaktinut atannguyamullu. Havakvingnit aallannguqtiriquigumik, atannguyam ihumaliuqtaghaat qauyihaqlugu atuqtittiluguluuniit, piyumakpat. Atuqtittiyut naunaitkutanik pilaaqtuq, pittaililuniluuniit, nakuuhilugit ihariagiyatit, timitigut ihumangnullu.

Ihumavangniaqtutillu taimaa havaaghat taimaaqlugu ahinut havaaghaqhiuqlutit. Aghurnaqtuq hakugighariamik hivumuuqpalliayaamik (*sivummuarniq*) ihivriughitaarumik. Unipkaarilugit ikpigiyatit atannguyallu ikayuqtitillu. Hapkua tamangnik ikpiguhuutit ihumagiyatillu pitquhiyut, aghurnaqtuq kihimi unipkaariyaamik ikpigiyatit kiutjutaullaqtullu ihuaqhaiyaamik.

Aghurnaqtuq aulattiaqhimayaamik ayuittutut havaktitut tamaat. Ikpiguhuutit ihumagiyatillu ayuqhautaukpata, qaritauyakkut tuhaqtittiyikkut unipkaaqtailugu inuk, atannguyait havakviillu. Hapkua atuqtauyut ikpingnaqhikpata timingnut, aanniaqtuliqiyinit munaqtinik ikayuqtighaquiqlutit. Takulugu taamna “*Nakit naunaiqpaalliriamik ikayuqtauyaamiklu*” makpiraq 22-mi qanuq ikayuqtighaquiuriamik.

Ilingnik apirilutit hapkuninnga:

Kitut Inuit Pitquhiinut Ikpingnautit ikayuutauniaqqat ilingnut qanuriliuqtuqaqqat ihivriughiyunit?

[illegible]

Ihivriuqhitaqqata

Munariplutik ilingnik:

Ikpiyiaulluaqpaktut, kiutjutaulluaqpaktut, ihuaqtullu uqauhiit:

Amihuiqtuqhutik atuqtauyunit, inuit unipkaarumayut atuqhimayainik, ilitturiyauyumaplutik huliyuqaqhimayunik, mamiakkutaqhitinik tuhaqlutik. Ihumaniaqtutit taimaa naatkutigiighutik ihuaqhaihimayutit, taamna inuk taniqtauhimaliqtuq ihumaalungnaiqluni ilingnut, hivumut ingilralutillu. Kihimi, naunaitkutat piyumayatit qitukpallagiamiluuniit qanurininganiinit ihivriuqhilraaqhutik naunaqhitilraaqhutiklu. Ihumaniaqtutillu taimaa huliyuqaqhimaittuq ihuaqhaiyaamik nalugangni qanuq taniqtauhimayut. Ilaani atuqtauyunit, ahiagut havauhiqarialgit taimaa tuhaqtittiyaamik ihuaqhaiyaamiklu.

Hivullit unniqluutit iniqhimaliqhutik, unniutjiinnariaqaqtutit illtuqhitlugit ikpiguhuutunik ihariagiyarniklu illturrinnaittukkut havauhikkut. Ikayutit havauhiit ihuaqtukkut utiqittinahuaqpaktuq havaktinik tamangnik ilaayut angiqhimagumik. Ihumaniaqtutit taimaa havaqatigiiktut (*pilliriqatigiingniq*) ukpiruhuutiyullu (*tatigiingniq*) ihuittukkut ihuinaaqhimayuq havakvingnit, talvuuna katimaqatigiyaamik, unipkaaqtigiyaamik ihariagiyait inirumayailu ukpiruhuutigiigiamik nakuuyumiklu havaqatigiigiamik, aghuurnaqtuq. Ihuaqhaitjutighanik katimatjutigilugu ikayuutauniaqtuq hakugingniillu (*aniguiniq*) ilihimattiaqhugu huliyauihimayuq, angiqhimaplunilu qanuq hivumuuriamik, taimaa ikayutighaqariaqnik, aularaattiarniq tuniqhimalutillu qanurininganiinut huliyauihimayunullu huliyauihimayumut.

Hunat ilihimayaghatit:

Ihumaguvit taimaa havauhiit ihariagiyarnut naammangittut, ahiagut havauhiqaqtuq uuktuqtaghatit, taapkualu maligaliqiyit. Uuktuqtaghaqaqtuq ihuaqhainahuarimik apiqhuyikkut. Ilaani atuqtauyunit, ihumaaluutit tuhaqtittinnarialik taapkununnga Nunavunmi Inungnut Pitqutigiayunut Ihuaqhaiyit. Taimaatut, ihumaaluutaayunit inukluhuktunik inuunialattihimayunik. Hapkua uuktuqtaghat ihumagigupkit, unipkautiyumaniaqtatit apiqhuyit kivgaqtialu. Takulugu taamna "*Nakit naunaiqpaalliriamik ikayutauyaamiklu*" makpiraq 22-mi qanuq ikayutighaqhiuriamik.

ITQAUMALUTIK: Katitiqhutik itqaumayarnik

Ilingnik apirilutit hapkuninnga:

Kina havakviptingnit havakvingniluuniit ikayuulaaqqaatit ihivriqhitaarumik?

Kina uqaqatigilaaqqiuk ihuaqhaiyunit ikayuutighanik ihumaliuqtunik havauhittianik huliyauihimayuniklu hivumut ingilraplutik ihivriqhitaqqata

Ihumavit taimaa ihariagiyatit naammaghiyayut?

Nakit naunaiqpaalliriamik ikayuqtauyaamiklu

Apiqhuiyunit ikayuqtit:

Pivghaqaqtuq atuinrialgit Nunavunmi maligaliqiniqmut naunaiqhiyaamik ihuilutitut. Taapkuanguyut:

Tapkuat Maligaliqiyit Kivgaqtiit Katimayit

Nunavutmi: uqaqatigiinnarialik apiqhuiyit kivgaqtianik talvani Apiqhuiyit Ikayuqtiit maligaliqiniqmut naunaittariamik ihuilutitut uuktuqtaghanullu.

- o Kitikmeot Maligalirivik Havakvik: 867-983-2906 UVALUNIIT 1-866-240-4006
- o Kivalliq Maligaliriyit Kivgaqtiit: 867-645-2536 UVALUNIIT 1-800-606-9400
- o Malliganik Tukisiiniakvik Maligaliriyit Kivgaqtiit: 867-975-6395 UVALUNIIT 1-866 202-5593
- o Qaritauyakkuvik: nulas.ca

Nunavumi Maligaliuqtit ikayulaqtatit nalvarniq hapunniaqtimik.

- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-844-979-2330
- o Inuktitut Akiittukkut: 1-888-990-4665
- o Iqaluit: 867-975-2120
- o Qaritauyakkuvik: lawsociety.nu.ca

Nunavunmi Inungnut Pitqutigiyaayunut

Ihuaqhaiyit naunaiqhitilaqtut qanuq titirariamik naunaitkutanik mighaagut inuit pilaarutitut inukluhuutiniqmut ihuinaarutit.

- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-866-413-6478
- o Akittukkut kayumiktukkuurutikkut: 1-888-220-1011
- o Qaritauyakkuvik: nhrt.ca

Nunavut Apiqhuiliqijinut

- o Ilagiit Maligainut Naunaitkutat: 867-975-61344
- o Nunavunmi Ataniqtuqatigiingnik Ikayuqtit: 867-875-6137
- o Qaritauyakkuvik: nunavutcourts.ca

Havakviat Nunallaarnit Maligaliqiyit

ikayulaaqtut ihuaqhaiyaamik ihuilitinik ilitquhituqhutik ihuaqtukkut.

- o Hivayaut: 867-975-6308
- o Kayumiktukkut: 867-975-6160
- o Qaritauyakkuvik: gov.nu.ca/justice

Ihuinaaqtauhimayut Ikayuqtiit akiittuq

ilitturinnaittunilu ikayuqtiuyut ihuinaaqhimayunik naunaiqhitiilaqhutiklu ihuinaaqtauhimayum apiqhuutikkuurutainik, naunaitkutalluaniklu ihuinaaqhimayut maligaliqiniqmut havauhiinik tikkuuqutiklu ahiittunut nunallaarnit pivighanik.

- o Hivayaut: 1-866-456-5216
- o Qaritauyakkut: victimservices@gov.nu.ca
- o Qaritauyakkuvik: gov.nu.ca/in/maligaliqiyikkut/programs-services/ayuqhaqtitauyunut-ikayuutikhat

Ihuinaaqtuligiyit Ikayuqtit Kanatami –

Ihuinaaqtauhimayut Ikayuqtiit naunaiqhitiavaktut ihuinaaqtauhimayunik aanniqtauhimayut ihuinaaqhimayumit itiqtauhimayutq malrungnik amihunikluuniit ukunuk taimaatut naunaitkutainik ihuinaaqhimayum itiqtauviillu havauhiinik.

- o Hivayaut: 1-866-806-2275
- o Qaritauyakkuvik: csc-scc.gc.ca/victims

Aanniaqtailiniqmut Inuuhiqattiarniqmullu Pivighanut Ikayuutit

Aghuurnaqtuq tuhaqtittiyaamik ikpigiyatit timingnullu mihingnautinik ilitturihimaliqtatit huliyauihimayunit. Ukpriuhuguiqniaqtutit (*tatiqarunniirniq*) ilingnik ihumaliugaqnik, avaliinngaqlutit havaqatitillu katimaqatigihuiqniaqtatit, ilatillu nuatqatilluuniit. Kihimi, aghuurnaqtuq atauhiuyaamik (*atausuatigiingniq*) atatayaamiklu ahinut ikayuqtinut. Talvuuna, ihumagilugit ukpirnaqtut inuit uqautilaaqtatit unniutjaulutillu. Hapkua inuit taapkuanguyut:

- Ukpriyat havaqatit
- Ilannamnit
- Ilatit
- Inirnikhaq
- Uqautjiyit ikayuqtit

Aanniaqtailiyaami inuuhiqattiarimilu, aghuurnaqtuq ikayuqtighaqhiuriami qilamuiqlutik. Ikayuqtilluanguyut taapkuanguyut:

Ihumaqattiarniqmut Ikayuqtit Pivighait

Uvamnik Pittiaqtunga Ayuiqhaqvik

naunaiqhitiavaktuq ilihautighanik ingilrutinik talvuuna inuuhiqattiaqhutik nuliarniqmik ilagiiktunil.

- o Qaritauyakkuvik: irespectmyself.ca/en/home

Havakviat Munaqhiliqiyitkut (Inuuhiqattiaqluhi Ayuiqhautit) naunaiqhitiavaktuq

ihumaqattiarniqmut ikayuqtitinik.

- o Hivayaut: 867-975-5700
- o Qaritauyakkuvik: livehealthy.gov.nu.ca/in/node/926

Iqimmilugu Inuuhiq Katimayit aallatqiingnik pivighalgit ilauyut pimmaqluktittiniqmut inimiitqtailiniqmullu.

- o Ihumaqattiarniqmut Ikayuqtit: inuusiq.com/resources/mental-health/overview/
- o Inimiitqtailiniqmik: inuusiq.com/resources/suicide/

Pauktuutit Inuit Aqnait Kanatami timinga

piqaqtitiyut tuhagakhat ningaqauniq pittiangitauniqlu pittailinit, aaniaqtailiniq pinahuaqtitnilu inuliquitit maniliurutitlu piqatauni Inuit aqnait.

- o Hivayaut: 613-238-3977
- o Qaritauyakkuvik: pauktuutit.ca

Akhurnaqnaiq Uqautiyitlu Kivgaqtutit

Nunavut Kamatsiaqtut Ikayuqtauviik

Hivayautaat ilitturinnaittumik ikayuqtuivaktut hivayautikkut Ukiuqtaqtumiunut ayuqhautitlit.

- o Hivayaut: 867-979-3333
- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-800-265-3333

Mamihaqtut Unipkaaqtut Ayuiqhaqvik

ikayuqtuivaktut akiittumik uqautijlutik 22-nik ikayuqtauvighanik ikayuqtimit.

- o Hivayaut: 867-975-5367
- o Qaritauyakkut: healing@gov.nu.ca

Nunaqaaqaaqhimayut taapkualu Inuit Naahuriyait Inuuhiqattiarniqmut Ikayuqtit Hivayautaat ikayuqtuivaktut 24-nik ikaaqqinik angmaumaplutik uqautjiplutik ayuqhaqtunik tamangnut Nunaqaaqaaqhimayut inungnut Kanatami tamaat.

- o Akiittukkut Ikayuqtit Hivayautaat: 1-855-242-3310
- o Nunalikni Havagutit: 1-866-509-1769

Akhurnaqtukkut Titiqvik Hivayaut piqaqtitni uqautyiniq titiqaqniqut tuhaqhitautit.

- o Titiqniq "Home" (angilraq) talvunga 686868 uqaqatiqariaq ilihaghimayumik Akhurnaqtukkut Hugiaqti

Ayuqhaqtut Ikayuqtiit Kanatami amirnaittumik unipkaaqqighalik 24-nik ikaaqqinik upluq tamaat.

- o Hivayaut: 1-833-456-4566
- o TAIMAALUUNIIT titiraqlugit "Start" (aullaqtiqlutik) talvunga 45645 (4:00 ublukkut tikitlugu 12:00 ublaakut)

Nutaqqat Ikayuqtiit Hivayautaa ikayuqpaktut inulramminik inungnik ihumaqattiarniqmut/ ikpiguhuutinullu, ilagiingniqmik, inminiiqtailiniqmik ihumaaluktittiyuniklu.

- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-800-668-6868
- o TAIMAALUUNIIT inungmikuqaqatiqarlutik talvani kidshelpphone.ca

Pittiaqtaunngittut Arnait Ikayuqtit Hivayautaat ikayuqtiqaqpaktut 24-nik ikaaqqinik tamangnut arnaqnut pittiaqtauhimaittut.

- o Hivayaut: 1-866-863-0511
- o TTY: 1-866-863-7868

Nunaptingni Itqiliit Aullaqtitauhimayut Ilihaqvingnut Ikayuqtit Hivayautaat

ikayuqtiqaqpaktut ilihariaqhimayunik itqiliit aimavilingnik ilihavqingnit.

- o Hivayaut: 1-866-925-4419
- o Ihuaqhaitjutighat Aanniaqtailiniqmut Ikayuqtit: 1-866-509-1769

211 Akiittukkut quyagitnaqlu tuhaqtaulaittut kivgaqtut atapkaqtai inungnut ilagitlu, ilautitlugit Nunavummiut, piqaqtut inulikutit kivgaqtutit nunaligiyaingni. Hivayautit kiuyauyut 24 ikarat qau tamaat, 7 ublut havaguhiqmi.

- o Pitarianga tamna kivgaqtut, hivayaqlugu 2-1-1 uvaluniit takulugu 211.ca

Ihuaqhaitjutighat Aanniaqtailiniqmut Ikayuqtit

- o Hivayaut: 1-866-509-1769

Kavamatkut Nunavut Havakti Ilagitlu

Ikayuqtauni Havaguta Hanatyuhikhaliuqhimayuq ikayurianga Kavamatkut Nunavut havaktit ilagiyailu ihuaqhihimani tamnalu/uvaluniit nakuuhigiaqni tapkuat tamaita inuuhiriknit. Havaktit Ilagitlu hivayalaqtat tamna nappaa 24 ikarat ubluqmun, 7 ublut havaguhiq pitarianga inminut uqautyiyi Qablunaatun, Uvittitut tamnalu Inuktitut tukhiqat.

- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-800-663-1142

Pinahuaqni Inuuhirikniq Ikayuqvik Hivayaqvik

Qilamik 24/7 uqautyiniq akhurnaqqinilu pittailinit kivgaqtut tamaitnut Nunaqaaqatut inungnut humiliqak Kanatami. Uqautyauniq piyaulaq Inuktitut tukhiqat.

- o Akiittukkut hivayautikkut: 1-855-242-3310
- o Nunalikni Havagutit: 1-866-509-1769

Ilisaqsivik Katimayit Qablunaatun tamnalu

Inuktitut uqaqtut uqautyiyit atuinaulat 9:00 ublaakut tikitlugu 5:00 ublukkut Hannanngaut tikitlugu Tallimiut. Piqariplutiklu 28-ublut nunamitniqmun aturumainnarnit ihuaqhaqtauni havagutit.

- o Hivayaut: 1-888-331-4433

Pulaarvik Kablu Ilannarikniq Havakvia

Tamna Kangiqhiniqmittuq maniliurutaungittuq inuuhirikniq havakvia pipkaiyuq allatqinik ihumaliquitit aaniaqtailiniq aturumaitnaqnitlu havagutai humiliqak Kivalliqmiuni.

- o Hivayaut: 867-645-2600
- o Akiittuq Inuktitut Ikayuqtit Hivayautaat: 1-844-654-3580
- o Aipaqmun Pittiangitniq Uqautyiniq Havaguta: 867-645-3785
- o Qaritauyakkut: info@pulaarvik.ca

Sailivik Upaktauvik havakvik talvani Pangnirtung inirniqnut imiruiyarumayut, uvaluniit inirnit piqartut uvaluniit piittut nutaqanik qiniqtut hivuranailrumik nayuqtakhamik.

- o Angmaumayuq 5:00 ublukkut tikitlugu 8:30 ublaakut.

Tukisigiavik Havakvik Upaktauvik havakvik

talvani Iqaluit pipkaiyuq allatqinik nunalikni inuuhirikniq havagutai, ilautitlugit atauttimi ubluani uqautyauniq takuyauvit.

- o Hivayaut: 867-979-2400 tuahqpalliriami.

